

Centre Agrícola de Sant Pau d'Ordal

Subirats

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: C/Sant Pere, 5 (Sant Pau d'Ordal)

Coordenades:

Latitud: 41.39725
Longitud: 1.79211
UTM Est (X): 399026
UTM Nord (Y): 4583561

Classificació

Número de fitxa 08273 - 125
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1914
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari Si, IPA
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Socis del Centre Agrícola de Sant Pau d'Ordal
Autoria de la fitxa Oriol Vilanova
Data de registre de la fitxa: dc., 15/03/2006 - 01:00

Descripció

Edifici aïllat, de planta rectangular d'una nau coberta a dues vessants, que allotja, a l'interior, un cafè, una sala de ball amb escenari i galeria, i una ala-mirador amb finestres geminades rectangulars que dóna a la Plaça de Subirats. Aquest mirador aprofita el sostre com a terrassa amb una balustrada sustentada per columnes. Destaquen les finestres de tot l'edifici, geminades i amb trencaigües

Història

A principis del segle XX hi havia dos llocs a Sant Pau d'Ordal on la gent solia anar: el "Cafè de Baix", després "Cafè del Partit de Baix", de tendències esquerranes, desaparegut després de la Guerra Civil; i el "Cafè del Partit de Dalt", de tendències dretanes.

A la dècada dels anys '10, els homes del Cafè de Dalt decideixen que cal construir un local nou, ja que consideren que no tenen prou espai, i formar una societat. Aquest nou local estarà ubicat al seu emplaçament actual, al lloc anomenat "La Taulera", on abans hi havia una feixa amb ceps plantats.

Compren els ceps al pagès i acorden pagar un cens anual al propietari de les terres, cens que no es redimí fins l'any 1977. S'arrenca la vinya i s'aplanava el terreny.

La inauguració del nou local té lloc l'any 1914: només hi ha les quatre parets i la teulada. Dos anys més tard s'acaba de fer la part del cafè i part de la sala amb galeria i boca de teatre.

La nova societat es constituí legalment l'any 1915. Es redactaren els estatuts, que serien les directrius de la societat, que tindrà el nom oficial de "Centre Agrícola". Estarà formada pels socis, i encapçalada per una junta (la meitat més un dels seus socis) renovable anualment, escollida per l'Assemblea General de socis.

Només els homes podien ser socis: les dones no han pogut entrar com a sòcies fins l'any 1990. Per ser soci calia complir els següents requisits:

- Exposar el nom del candidat en una "tablilla" durant uns dies, per la seva acceptació o no per part de la resta de socis.

- Calia pagar un dret d'entrada, que es podia satisfer en quotes parcials. Era obligatori comprar una acció com a mínim, al preu de 25 pts. cada una; cada acció representaria un vot en les assemblees de socis. La compra d'accions, en alguns casos, es feia en aportacions de brisa de raïm, per manca d'efectiu.

- Pagar les quotes mensuals, trimestrals o anuals, segons el període.

Així, hi havia dos tipus de socis: els fundadors i els efectius. Amb el temps s'hi van anar apuntant cada cop més socis, fins que el Centre esdevé un lloc per tothom. Als anys '70, la Societat comprarà als socis les accions al preu inicial de venda.

Des de la seva fundació, el Centre Agrícola passarà diverses vicissituds, algunes amb implicacions a nivell estatal, com les successions de juntes a les diverses etapes de la República; el canvi de nom durant el franquisme ("Centro Cultural y Artístico"), els canvis amb la democràcia...

Pel que fa a l'edifici, es va anar millorant i ampliant, adquirint nous utensilis i electrodomèstica (nevera, cafetera, projector de pel·lícules, T.V....). Aquests s'obtenen principalment a partir de les prestacions personals dels socis, préstecs demanats a entitats financeres i subvencions d'organismes oficials.

D'aquesta manera es van poder ampliar les activitats, com els balls, els primers amb un piano de manubri, després amb una gramola, orquestres, tocadiscs, etc; teatre, els primer grup era d'homes sols, i a partir de 1950 hi ha un grup mixt; cinema, des de finals dels '50: el 1957 es lloga l'antiga màquina de cine del Centre Parroquial de Sant Sadurní i després es compra. El 1967 es compra una màquina nova, una pantalla, i es condiciona la cabina de l'operador. Als anys '80 es deixen de projectar pel·lícules. També durant els anys '70 i '80 es promociona al Centre un moviment musical, anomenat "En viu", en el que actuen cantautors catalans, grups de rock, jazz, etc.

A banda d'aquestes activitats, el Centre també ha estat lloc de trobada on es preparava la Festa Major, les

activitats de Pasqua, del Carnestoltes, etc.

Bibliografia

A.A.V.V. (1981): "Pla General d'Ordenació Urbanística de Subirats". Annex I. Ajuntament de Subirats.
LLORAC I SANTÍS, Salvador (1988): "Subirats. Visió general d'un municipi de l'Alt Penedès". Ed. Ajuntament de Subirats, p. 279.
MALLOFRÉ I MASSANA, Núria (1990): "El Centre Agrícola de Sant Pau d'Ordal". MISCEL·LÀNIA PENEDESENCA, 1990. Vol. XIV. Institut d'Estudis Penedesencs. Vilafranca del Penedès, pp. 461-466.
ROSSELLÓ RAVENTÓS, Joan (1986): "Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. Vol 2, Alt Penedès." Barcelona, p. 191.

